

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: Μαρία Χατζημπαλάση

**Η ΕΠΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΡΚΙΝΟΥ ΤΟΥ ΜΑΣΤΟΥ ΣΤΗΝ
ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ**

Άντρια Δίπλαρου

2008269122

Πτυχιακή διατριβή

Κύπρος 2011

Πνευματικά Δικαιώματα:

Copyright © Δίπλαρου Άντρια, 2012

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της πτυχιακής διατριβής από το Τμήμα Νοσηλευτικής του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος

Περιεχόμενα

Σελίδα

Περίληψη.....	5-8
1. Εισαγωγή.....	9-10
2. Σκοπός.....	11
3. Υλικό και μέθοδος.....	12
3.2 Αναζήτηση υλικού και Μέθοδος	
3.2 Κριτήρια Εισδοχής	
4. Αποτελέσματα.....	14-25
4.1 Αλλαγές στην σεξουαλική δραστηριότητα των γυναικών με καρκίνο του μαστού (ικανότητα για διέγερση και οργασμό, λύπανση του κόλπου, επιθυμία και πόνο κατά την διάρκεια της συνουσίας	
4.2 Ψυχολογικές προεκτάσεις και διαταραχές στην εικόνα του σώματος (άγχος,κατάθλιψη, αρνητικά συναισθήματα σχετικά με την αλλαγή σωματικού ειδώλου, μειωμένη αυτοπεποίθηση, αρνητικά συναισθήματα σχετικά με την ελκυστικότητα και την θηλυκότητα)	
4.3 Βιολογικές και ψυχολογικές επιπτώσεις της μαστεκτομής και σύγκριση με άλλες θεραπείες	
5. Συζήτηση	33-36
6. Συμπεράσματα.....	37
7. Προτάσεις-Εισηγήσεις	38
8. Βιβλιογραφία	39-41

Πίνακες

1. Διάγραμμα των αποτελεσμάτων της στρατηγικής αναζήτησης	13
2. Χαρακτηριστικά ποιοτικών και ποσοτικών μελετών που ανασκοπήθηκαν	26-32

Ευχαριστίες

Οφείλω να ευχαριστήσω την καθηγήτρια μου κ.Μαρία Χατζημπαλάση για την στήριξη της καθ' όλη την διάρκεια της εκπόνησης της πτυχιακής μου εργασίας, τις ουσιαστικές παρεμβάσεις της και γενικά την έξοχη καθοδήγησή της.

The human spirit is stronger than anything that can happen to it. ~C.C. Scott

ΠΕΡΙΛΗΨΗ:

Εισαγωγή: Ο καρκίνος του μαστού είναι πλέον πολύ διαδεδομένος, τα ποσοστά πρόσληψης των γυναικών από αυτόν αυξάνονται δραματικά. Έρευνα που διεξήχθη στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής το 2010 κατέδειξε ότι 1/8 γυναίκες δηλαδή το 12% του γυναικείου πληθυσμού θα αναπτύξει σε κάποια φάση της ζωής της καρκίνο του μαστού. Ανάμεσα στις πολλές επιπλοκές που μπορεί να προκαλέσει είναι και η σεξουαλική δυσλειτουργία της γυναίκας η οποία θεραπεύεται από τον καρκίνο.

Σκοπός: της παρούσας μελέτης είναι η διερεύνηση της πιθανής σεξουαλικής δυσλειτουργίας των γυναικών οι οποίες αποθεραπεύτηκαν από τον καρκίνο του μαστού. Περαιτέρω ερευνητικά ερωτήματα τα οποία θα διερευνηθούν είναι κατά πόσο μειώθηκε η συχνότητα των σεξουαλικών επαφών, ποιοί βιολογικοί παράγοντες επηρεάζονται (ικανότητα για διέγερση και οργασμό, λύπανση του κόλπου, επιθυμία και πόνο κατά την διάρκεια της συνουσίας), ψυχολογικοί παράγοντες οι οποίοι παρουσιάζονται (άγχος, κατάθλιψη, αρνητικά συναισθήματα σχετικά με την αλλαγή σωματικού ειδώλου, μειωμένη αυτοπεποίθηση, αρνητικά συναισθήματα σχετικά με την ελκυστικότητα και την θηλυκότητα) και τέλος αν συγκεκριμένα η μαστεκτομή επιδρά περισσότερο αρνητικά στην κατάσταση από οποιαδήποτε άλλη θεραπεία.

Υλικό και μέθοδος: Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε για να διερευνηθεί το πιο πάνω θέμα είναι η αναζήτηση της σχετικής ελληνικής και διεθνούς βιβλιογραφίας στις εξής βάσεις δεδομένων PUBMED, CHINAL, EBSCO, SCOPUS, με λέξεις κλειδιά sexuality, breast cancer, sexual dysfunction, post mastectomy. Η συστηματική ανασκόπηση της βιβλιογραφίας έγινε με κριτήρια την αγγλική και την ελληνική γλώσσα, όπως επίσης τέθηκε και περιορισμός στην αναζήτηση των ερευνητικών άρθρων με κριτήριο να είναι δημοσιευμένα τα τελευταία 10 έτη. (συμπεριλαμβάνει και τις λέξεις-κλειδιά)

Αποτελέσματα: Από την βιβλιογραφική ανασκόπηση του θέματος φάνηκε ότι ο καρκίνος του μαστού τελικά επηρεάζει την γυναικεία σεξουαλικότητα. Από τον καρκίνο επηρεάζονται πολλές σεξουαλικές λειτουργίες, ενώ δεν είναι λίγες οι ψυχολογικές επιπτώσεις. Όσο αφορά τις επιπτώσεις της μαστεκτομής, όλες επικεντρώνονταν κυρίως στην αλλαγή σωματικού ειδώλου το οποίο φαινόμενο επέφερε αρνητικά συναισθήματα στην εικόνα του σώματος της γυναίκας. Άλλες θεραπείες όπως η ακτινοθεραπεία και η χημειοθεραπεία βρέθηκαν να έχουν πιο εξειδικευμένες παρενέργειες στην γυναίκα. Ωστόσο το θέμα αυτό δεν ήταν αρκετά ξεκάθαρο αφού οι μελέτες που βρέθηκαν για ανασκόπηση συμπεριλάμβαναν δείγματα γυναικών οι οποίες αναπόφευκτα είχαν υποβληθεί σε περισσότερες από μια θεραπεία.

Συμπεράσματα: Αναμφισβήτητα ο καρκίνος του μαστού έχει ποικίλες αλλαγές στην σεξουαλικότητα της γυναίκας. Μεγάλο ρόλο στην σταδιακή προόδο και ανάρρωση της παίζει ο σύντροφος ο οποίος θα πρέπει να την στηρίζει σε όλη την διάρκεια της ασθένειας, από την διάγνωση μέχρι και την επιτυχή αποθεραπεία.

Λέξεις κλειδιά: καρκίνος του μαστού, σεξουαλικότητα, σεξουαλική δυσλειτουργία, συστηματική ανασκόπηση, μαστεκτομή,

ABSTRACT

Introduction: Nowadays breast cancer is the most common cancer type among the woman population. The percentage of the diseased women has increased dramatically. A research that took place in the USA in 2010 showed that the 1/8 of the woman population (12%) will someday get infected by the disease. Among the multiple complications that breast cancer can cause after its successful therapy is sexual dysfunction.

Aim: The aim of the present study is to explore the potential sexual dysfunction of the breast cancer survivors. Further research aims that will be explored: reduction of sex intercourse frequency, biological aspects (arousal and orgasm ability, vaginal lubrication, desire, satisfaction and pain during intercourse), psychological aspects (anxiety, depression, negative feelings about body changes, low confidence, negative feelings about their feminity and attractiveness) and in addition to these, whether mastectomy affects more the situation in comparison with other therapies.

Method: The search of relevant greek and english articles was performed using literature electronic databases (PUBMED, CHINAL, EBSCO, SCOPUS) with keywords sexuality, breast cancer, sexual dysfunction, post mastectomy. The systematic review of the literature was performed with criteria such as the English and Greek language, as well as the 10years limit since the article's publication date.

Results: The literature review definitely showed that breast cancer affects woman's sexuality. Through the research biological and psychological aspects have been identified. Moreover to this it is proved that intercourse's frequency was undoubtedly diminished. In the contrary distinct results have not been found about the effect of mastectomy, which was only found to affect body related issues and psychological matters.

Conclusions: Undoubtedly breast cancer effects women sexuality in a variety of ways. A major role in the staidly progress and recovery of the women is played by their partner, who should support them during their diagnosis and treatment.

Keywords: breast cancer, sexuality, sexual dysfunction, cancer survivors, systematic review, mastectomy, post-cancer patients